

SATVERSMES TIESAS KOLĒĢIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV-1010. Tālrunis: 67830735, 67210274. E-pasts: tiesa@satv.tiesa.gov.lv

LĒMUMS

PAR ATTEIKŠANOS IEROSINĀT LIETU

Rīgā

2025. gada 4. septembrī

Satversmes tiesas 1. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētāja Irēna Kucina, tiesneši Jānis Neimanis un Jautrīte Briede, kolēģijas sēdē izskatījusi [..] (turpmāk – Pieteikuma iesniedzējs) pieteikumu par lietas ierosināšanu (pieteikums Nr. 149/2025),

konstatēja:

1. No pieteikuma ir secināms, ka Pieteikuma iesniedzējs lūdz Satversmes tiesu:

1.1. atzīt Civillikuma 1488. pantu un Komerclikuma 188. panta otro daļu (turpmāk – apstrīdētās normas) par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 1., 92. un 105. pantam un spēkā neesošu no [datums];

1.2. precizēt Civillikuma 1488. pantu;

1.3. uzdot Eiropas Savienības Tiesai jautājumu prejudiciāla nolēmuma pieņemšanai par Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 16. septembra Direktīvas 2009/102/EK uzņēmējdarbības tiesību jomā par viena īpašnieka sabiedrībām ar ierobežotu atbildību 7. panta interpretāciju.

2. Civillikuma 1488. pants regulē gadījumus, kad prasības tiesība uz darījuma pamata ir atkarīga no tā rakstiskās formas, taču rakstisks akts nav

sastādīts. Savukārt Komerclikuma 188. panta otrā daļa paredz, ka komercsabiedrības dalībniekam piederošās daļas atsavināšanas, tajā skaitā nodošanas, darījums slēdzams rakstveidā.

3. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 16. panta 1. punktu Satversmes tiesa izskata lietas par likumu atbilstību Satversmei. Pieteikumā ir apstrīdēta Civillikuma un Komerclikuma normu atbilstība Satversmei. Līdz ar to šā lēmuma 1.1. apakšpunktā norādītais prasījums ir piekritīgs Satversmes tiesai.

Savukārt Satversmes tiesai nav piešķirta kompetence precizēt tiesību normas. Līdz ar to šā lēmuma 1.2. apakšpunktā norādītais prasījums nav piekritīgs Satversmes tiesai.

4. Personai, iesniedzot konstitucionālo sūdzību, jāievēro Satversmes tiesas likuma 18. un 19.² pantā noteiktās prasības.

Pieteikuma iesniedzējs pieteikumā norādījis, ka ir vērsies tiesā ar prasību par viņa īpašuma tiesību atzīšanu uz komercsabiedrības kapitāldaļām, bet gan pirmās, gan apelācijas instances tiesa civillietā Nr. [..] viņa prasību noraidīja, savukārt ar Senāta rīcības sēdes lēmumu atteikts ierosināt kasācijas tiesvedību pēc Pieteikuma iesniedzēja kasācijas sūdzības.

Satversmes tiesas kolēģija secina, ka Pieteikuma iesniedzējs pēc būtības nepiekrīt tam, kā minētās civillietas ietvaros ir interpretētas apstrīdētās normas. Pieteikumā pausts Pieteikuma iesniedzēja viedoklis par, viņaprāt, pareizu normu interpretācijas rezultātu konkrētajā gadījumā. Tomēr šādi apsvērumi nevar būt par pamatu lietas ierosināšanai, jo Satversmes tiesa nepārvērtē tiesību normas piemērošanas un interpretācijas jautājumus (*piemēram, Satversmes tiesas 2017. gada 17. novembra lēmuma par tiesvedības izbeigšanu lietā Nr. 2017-01-01 11. punkts*). Turklāt pēdējās institūcijas nolēmums šajā lietā pieņemts un stājies spēkā [datums].

Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 19.² panta ceturtās daļas pirmajam teikumam konstitucionālo sūdzību Satversmes tiesai var iesniegt sešu mēnešu laikā pēc pēdējās institūcijas nolēmuma spēkā stāšanās. Konstitucionālā sūdzība

Satversmes tiesā iesniegta 2025. gada 15. augustā. Tādējādi Pieteikuma iesniedzējs ir nokavējis konstitucionālās sūdzības iesniegšanas termiņu.

Pieteikuma iesniedzējs uzskata, ka pieteikums ir iesniegts Satversmes tiesas likumā noteiktajā termiņā, jo viņš Satversmes tiesā ar iesniegumiem vērsies arī 2025. gada 9. jūnijā un 3. jūlijā (*reģ. Nr. M-580-2025 un M-683-2025*). Tomēr atbilstoši Satversmes tiesas reglamenta 55. punktam minētie iesniegumi acīmredzami neatbilda Satversmes tiesas likumā pieteikumam norādītajām prasībām, tāpēc tie kolēģijām netika nodoti. Pieteikuma iesniedzējs par to rakstveidā ir informēts.

Satversmes tiesas likums ļauj personai vērsties ar konstitucionālo sūdzību vairākkārt, tomēr attiecībā uz vienu pamattiesību aizskārumu šī tiesība izmantojama likumā noteikto sešu mēnešu termiņa ietvaros. Proti, termiņa ievērošana tiek pārbaudīta attiecībā uz katru jaunu konstitucionālo sūdzību, pretējā gadījumā netiktu sasniegts šāda termiņa noteikšanas mērķis.

Līdz ar to pieteikums neatbilst Satversmes tiesas likuma 19.² panta ceturtās daļas pirmajā teikumā noteiktajām prasībām.

5. Pieteikuma iesniedzējs arī lūdz Satversmes tiesu vērsties Eiropas Savienības Tiesā. Jautājums par vēršanos Eiropas Savienības Tiesā ir izlemjams gadījumā, ja lieta Satversmes tiesā tiek ierosināta un tās iznākums ir atkarīgs no Eiropas Savienības tiesību aktu iztulkošanas (*sk. Satversmes tiesas 2017. gada 28. februāra lēmumu "Par kārtību, kādā pieņem lēmumu par jautājuma uzdošanu Eiropas Savienības Tiesai prejudiciāla nolēmuma pieņemšanai"*).

Tādējādi šā lēmuma 1.3. apakšpunktā minētais lūgums ir atstājams bez izskatīšanas.

Nemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. panta piektās daļas 1. un 3. punktu, Satversmes tiesas 1. kolēģija

nolēma:

1. atteikties ierosināt lietu pēc [...] pieteikuma (pieteikums Nr. 149/2025).

2. Atstāt bez izskatīšanas šā lēmuma 1.3. apakšpunktā norādīto lūgumu.

Lēmums nav pārsūdzams.

Kolēģijas priekšsēdētāja

Irēna Kucina